

Житомирський державний університет імені Івана Франка: звитяжний шлях до визнання

Петро САУХ,
ректор Житомирського державного університету імені Івана Франка, доктор філософських наук, професор, академік Академії наук вищої школи України

«Порядність, професіоналізм, патріотизм» – ці промовисті слова, що за нинішніх реалій набули особливого звучання, стали своєрідним девізом Житомирського державного університету імені Івана Франка, якому 17 жовтня виповнюється 95 років. Ювілей – це не тільки свято, а й привід оцінити зроблене, озирнутися на пройдений шлях, репрезентувати потенціал і здобутки.

22

Університет сьогодні – це складна поліструктурна система, що охоплює низку навчально-виховних, науково-виробничих комплексів, міжуніверситетських науково-дослідних, інноваційних центрів та науково-дослідних лабораторій, укомплектовану бібліотеку, локальну комп'ютерну мережу, одну з найкращих електронних бібліотек в Україні, обсерваторію, низку музеїв, науково-дослідну агробіостанцію, видавничий центр, низку об'єктів соціальної сфери – їдальню, кафе-бар, буфети, сучасний спортивний комплекс, 5 гуртожитків.

У структурі університету – три інститути, п'ять факультетів, центр довузівської та післядипломної освіти, в яких навчаються понад вісім тисяч студентів. ВНЗ має IV рівень акредитації й забезпечує ступеневу підготовку всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів: «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». В університеті функціонують аспірантура й докторантура, де навчаються й проводять дослідження понад 200 аспірантів і докторантів, діють спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій.

В університеті розгорнули роботу 17 відомих в Україні та за її межами науково-педагогічних шкіл, 33 науково-дослідні й науково-методичні лабораторії та 20 науково-дослідних центрів. На 41 кафедрі працюють 592 викладачі, серед яких 67 докторів та 311 кандидатів наук.

Про високий професійний рівень викладачів свідчить те, що серед них 12 заслужених працівників освіти України, 2 заслужені діячі науки і техніки України, 4 заслужені працівники фізичної культури і спорту України, 2 заслужені журналісти України, 5 заслужених артистів України, 3 народні артисти України, 1 заслужений тренер України, десятки лауреатів премії Президента України, стипендіатів Кабінету Міні-

стрів та Президента України, лауреатів премії НАН України.

Щорічно близько ста викладачів і студентів проходять науково-педагогічне стажування в престижних університетах за кордоном, а професори зарубіжних університетів читають лекції, проводять майстер-класи для студентів, магістрантів, аспірантів університету. Успішно реалізуються й дають конкретні результати програми «Мовні стратегії», «Інклюзивна освіта», «Моніторинг якості підготовки фахівців», «Освіта протягом життя», «Креативна освіта», «Робітнича професія», які пов'язані з підвищенням якості освіти, життєвими й професійними компетентностями та затребуваністю випускників університету на ринку праці.

Сьогодні в університеті виходять друком 6 наукових журналів, 9 студентських періодичних видань, щорічно проводяться десятки міжнародних та всеукраїнських конференцій. Студенти не раз ставали переможцями міжнародних і всеукраїнських олімпіад, чемпіонами України, Європи і світу.

У виші створено умови для реалізації громадських ініціатив. Успішно функціонують рада з розвитку університету, опікунська рада, рада старійшин, рада докторів наук, центр гендерної освіти, студентське братство, які є провісниками нової сучасної системи громадсько-державного управління освітою в університеті.

Житомирський державний університет імені Івана Франка здобув визнання як на державному, так і міжнародному рівні. Він володар престижних відзнак, зокрема є «Лідером сучасної освіти», «Флагманом освіти і науки в Україні», «Символом класичної освіти», «Лідером наукової та науково-технічної діяльності», нагороджений золотими, срібними і бронзовими медалями за впровадження інноваційних технологій навчання та нових

форм організації навчально-виховного процесу, постійно виходить переможцем щорічних конкурсів «Моє квітуче місто» тощо. За консолідованим рейтингом вищих навчальних закладів України 2014 року («Топ-200 України», Scopus та Webometrics), серед 292 вишів він посів 72-ге місце та ввійшов до топ-десятки найкращих університетів центрального регіону України.

Ще одна важлива грань діяльності університету – міжнародне співробітництво.

Житомирський державний університет імені Івана Франка активно розгортає міжнародну роботу, яка переважно зосереджена на налагодженні співпраці із зарубіжними вищими навчальними закладами, громадськими організаціями, фондами, на участі в міжнародних освітніх програмах, стажуванні науково-педагогічних працівників, студентів та аспірантів за кордоном, отриманні міжнародних грантів, участі в міжнародних конференціях, а також їх організації, публікації наукових досягнень у закордонних виданнях, прийманні іноземних делегацій, підписанні міжнародних договорів про партнерство.

На сьогодні університетом підписано близько 40 дійсних угод із вищими навчальними закладами Білорусі, Болгарії, Великої Британії, Грузії, Італії, Канади, Литви, Німеччини, Польщі, Росії, Румунії, Словаччини, Франції, Чехії та ін.

Кафедри університету співпрацюють із такими міжнародними організаціями, як Британська рада в Україні, Центр розвитку та реабілітації людей із особливими потребами, Департамент молоді Ради Європи, Центр германістики, Італійська недержавна організація ІКОС, Корпус миру та ін.

Здійснювані на університетських кафедрах дослідження долучені до проектів Міністерства освіти і науки

України «Вчитель нового покоління», «Інклюзивна освіта українсько-канадського проекту «Інвалідність і суспільство», «Протидія торгівлі не повнолітніми» тощо.

Університет входить до Асоціації університетів Великої Волині, Міжнародного консорціуму Варшавського та українських університетів, Консорціуму університетів Африки та Середземномор'я. У 2012 році він долучився до ініціативи «Академічне сприяння ООН» і відтоді бере активну участь у просуванні основних принципів, закладених у Статуті ООН: сприяння реалізації освітніх можливостей для всіх людей незалежно від їхньої статі, раси, релігійних поглядів або етнічної належності; надання можливості кожній зацікавленій особі здобути навички та знання; сприяння міжкультурному діалогу та порозумінню, а також подоланню неретимності за допомогою освіти.

За доброю традицією Житомирський державний університет запрошує на навчання студентів-іноземців. Сьогодні тут можна бачити студентів із Росії, Туркменістану, Молдови, Білорусі, Ізраїлю, Азербайджану, Чехії, Ірану, Єгипту. І кількість закордонних студентів, які прагнуть тут навчатися, щорік зростає. Це зайве підтвердження того, що й за кордоном диплом із грифом Житомирського університету поважають. «Нас приваблюють нові, актуальні нині спеціальності, що постійно поновлюють навчальну програму, як-от: маркетинг, менеджмент, соціальна педагогіка», – пояснює інтерес до університету студентка магістратури, громадянка Туркменістану Тіллагозель Османова.

Професорсько-викладацький склад житомирського вишу успішно конкурує з колегами зарубіжних вищих навчальних закладів. Так, наші професори читають лекції в університетах Ізраїлю, Німеччини, Польщі, Туреччини, США, Угорщини. До наукового стажування за кордоном долучаються й студенти. Молода наука розвивається завдяки впровадженню нових освітніх технологій, зокрема традиційним стало проведення спільно з Варшавським університетом міжнародної лінгвістичної онлайн-конференції для молодих учених.

Першокурсники університету отримують студентський квиток та ключ до знань із рук ректора університету Петра Юрійовича Сауха

Надбання університету – добре укомплектована бібліотека, котра є його навчальним, науковим, інформаційним і культурно-просвітницьким структурним підрозділом, основне завдання якого полягає в забезпеченні високоякісного й оперативного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування студентів, аспірантів, професорсько-викладацького складу, співробітників університету. Невпинно зростають бібліотечний фонд (нині він перевищує 471 тисячу примірників) та кількість відвідувань бібліотеки.

Поряд із традиційними картковими в бібліотеці діє каталог електронний, який налічує більш як 55 тисяч записів. Щоденна кількість його відвідувань з усіх країн світу – понад 500 в робочі дні. Для віддалених користувачів створено сторінку бібліотеки на сайті університету. В онлайн-режимі активно працює віртуальна довідкова служба «Запитай бібліотекаря», що виконує разові запити віртуальних користувачів, пов'язані з пошуком різноманітної інформації.

Розширюється також електронна бібліотека університету, де розміщені наукові праці, опубліковані у фахових наукових виданнях, матеріали конференцій, монографії та інші ресурси. Загальна кількість записів на сьогодні – майже 9000. За рік електронну бібліотеку університету відвідують понад 100 тисяч користувачів.

Відповідно до всесвітнього рейтингу *Webometrics* електронна бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка посіла 260-те місце серед 1983 наявних електронних бібліотек і 4-те

– серед 39, представлених у мережі українських електронних бібліотек.

В університеті розроблено систему студентського самоврядування, що дає можливість вирішувати у взаємодії з адміністрацією важливі питання функціонування університету, навчання студентів та їхнього життя. Студентське братство організовує засідання «круглих столів», на яких обговорюються актуальні проблеми розвитку студентського самоврядування, проводить тренінги, різноманітні мистецькі заходи, акції, бере участь у загальнодержавних форумах студентського самоврядування.

З-поміж найрезонансніших заходів студентського братства і студентського клубу – серія благодійних акцій «Стань святим Миколаєм в очах дитини», «Поверни дитинство», «Дні української вишиванки», «Вільний мікрофон», «Листопад-Fest», благодійні та святкові концерти «Великодні дзвони» та ін.

В університеті створено умови для змістовного відпочинку, реалізації різних творчих задумів. Тут функціонують секції за інтересами: кактусівників «Сагуаро», фітодизайну «Елегія», комп'ютерного дизайну, «Шляхетних дівчат», декоративно-прикладного мистецтва «Писанка», «Вишиванка», «Мистецтво своїми руками» та екоclub «Гармонія».

Студенти й викладачі університету беруть активну участь у культурному житті міста, області, зокрема у благодійних концертах, фестивалях та мистецьких конкурсах. Чимало студентів є переможцями всеукраїнських мистецьких конкурсів.

Колектив Житомирського державного університету імені Івана Франка шанує минуле свого вишу, самовіддано творить сьогодні, вірить в обнадійливе прийдешнє. У такого потужного навчального закладу зі славними традиціями є всі підстави для впевненості, що наступні роки й десятиліття стануть часом нових творчих здобутків.

Святковий флешмоб студентів університету